

Pro Käyttöseloste!

Jussi Mattila
Toimitusjohtaja
Suomen Betoniyhdistys ry
jussi.mattila@betoniyhdistys.fi

BETONIYHDISTYKSEN HARJOITTAMA käyttöselostetoiminta on saavuttanut miehen iän. Käyttöselosteita alettiin myöntää 1960-luvun puolivälissä, ensin betonin lisäaineille ja jänneteräksille. Myöhemmin menettely laajennettiin kattamaan monia muitakin betonirakenteisiin liittyviä tuotteita, kuten kuormaa siirtäviä metalliosia ja betoniterästen erikoisjatkoksia. Rakentamismääräyskokoelman käyttöönoton myötä 1970-luvulla käyttöselosteet saivat virallisen aseman, kun niiden varmentamiseen saatiin ympäristöministeriön mandaatti.

VARMENNETUT KÄYTTÖSELOSTEET ovat olleet rakennusteollisuudelle asiakkaineen ja erityisesti rakennustuotteiden toimittajille tehokas työkalu. Sillä on voitu osoittaa rakennustuotteiden vaatimustenmukaisuus luotettavasti, edullisesti ja nopeasti. Käyttöselostemenettelystä kertynyt vuosikymmenten kokemus on osoittanut, että toimintatapa johtaa rakentamisessa luotettavaan lopputulokseen, mikä on lopulta tuotehyväksynnässä ylivoimaisesti tärkeintä.

BETONIYHDISTYS ON nähnyt käyttöselostetoinnin ensikädessä rakennusteollisuuden palveluna. Betoniyhdistys käsittelee jaostoissaan vuosittain noin 50 käyttöselostehakemusta ja pitää yllä yhteismäärältään noin 200 käyttöselosteen joukkoa. Keskimääräinen veloitus tästä palvelusta on käyttöselosteen hakijalle vain noin 300 euroa käyttöselostetta kohti vuodessa.

VARMENNETUN KÄYTTÖSELOSTEEN status on niin sanottu kansallinen tuotehyväksyntä. Se on siis tänä euroaikana uhanalainen laji, josta tulisi eurokraattien mielestä hankkiutua eroon ja korvata se eurooppalaisilla hyväksynnällä, eli siis CE-merkillä.

MONET SUOMALAISET rakennustuotealan yritykset ovat kansainvälisesti ottaen pieniä. Silloin kynnyks hankkia tuotteilleen kallis ja työläs eurooppalainen hyväksyntä on varsin korkea, etenkin jos vientitavoitteita ei ole. Jos CE-merkintä saatetaan ainoaksi mahdollisuudeksi saada tuote markkinoille myös Suomessa, tästä saattaa seurata pahimmillaan tuotannon lopettaminen tai ainakin tuotekehityksen muuttuminen kannattamattomaksi. Matka uuden tuotteen kehittämisestä sen hyväksymiseen on vuosien mittainen ja kallis. Standardi puolestaan sitoo tuoteominaisuudet, joten kehitykselle ei ole isommin saumaa.

MIELESTÄNI SUOMEN tulisi käyttää hyödyksi kaikki ne päätettävissämme olevat toimet, joilla voidaan tukea kansallisten tuotehyväksyntöjen säilymistä eurooppalaisten hyväksyntöjen rinnalla. Tällä en tarkoita sitä, että varmennettuja käyttöselosteita voitaisiin pitää pakollisina CE-merkityille tuotteille, vaikkakin näin kuuluu asianlaita olevan esimerkiksi Saksassa. Sen sijaan käyttöselosteita tulisi jatkossakin voida pitää rinnakkaisena mahdollisuutena, jolla erityisesti kansallisessa markkinassa toimivat valmistajat voisivat selvästi eurohyväksyntää helpommin saada tuotteensa käyttöön Suomessa. Tämän lisäksi rinnakkaiskäyttö mahdollistaisi sen, että valmistajat voisivat varmennettujen käyttöselosteiden avulla osoittaa joustavasti toteen CE-merkinnän vaatimukset ylittäviä tai suomalaisissa olosuhteissa hyödyllisiä erityisominaisuuksia.

TUOTEHYVÄKSYNTÖIHIN LIITTYY myös se, että rakentaminen monimutkaistuu koko ajan ja uusia erikoistuotteita tuodaan markkinoille. Samalla rakentamisen lopputuloksen turvallisuuteen ja terveellisyyteen kohdistuu yhä suurempia odotuksia ja vaatimuksia. Nämä yhdessä tarkoittavat, että rakennustuotteiden joustavalle ja luotettavalle kansalliselle tuotehyväksyntämenettelylle on tulevaisuudessa nykyistä suurempi tarve.

PIDETÄÄN HYVÄKSI siis havaittu käyttöselostemenettely hengissä ja käytetään sitä fiksusti jatkossakin!

P.S. – AI MISTÄ LINNUNLAULUN SEISAKKEELTA?

Linnunlaulu sijaitsee radan varressa likimain Pasilan ja Helsingin rautatieasemien puolivälissä. Tämä rataosa lienee Suomen ruuhkaisin ja siksi Linnunlaulun kohdalla junat vartoaavat joskus hyvän tovin – parhaimmillaan helmikuussa yli puolikin tuntia. Siksi merkittävä osa tästäkin jutusta on ideoitu Linnunlaulun virtuaalisaisakkeella, kun matkustajia ei junasta poiskaan päästetä. Kyllä kävellen olisi joskus ollut paljon nopeammin perillä!

kolumni

Linnunlaulun seisakkeelta